

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.675/2022/7.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2023. január 11. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

végzést:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2022. szeptember 16. napján kihirdetett 8.B.60/2021/84. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] A Nyíregyházi Törvényszék mint elsőfokú bíróság bűnösnek mondta ki vádlottat testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat] és ezért öt kettő év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtását négy év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsáthatóság lekorábbi időpontjáról, az elkövetés eszközének elkobzásáról, valamint a lefoglalt bűnjelekről. Rendelkezett továbbá az ügyben felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletét a vádlott és védője tudomásul vette, míg az ügyészség fellebbezést jelentett be az ítélet kihirdetésekor, súlyosítás végett a vádlott terhére, a vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása iránt.

[3] Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata rendelkezett ügyvéd mint korábban kirendelt védő felkészülési díjának megállapításáról. Ezen rendelkezés ellen sem az ügyészség, sem ügyvéd, sem a vádlott nem jelentett be jogorvoslatot.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.368/2022/2. számú átiratában az ügyészi jogorvoslatot fenntartotta és annak iránya szerint indítványozta a Nyíregyházi Törvényszék ítéletének megváltoztatását tanácsülésen eljárva oly módon, hogy vádlottal szemben a szabadságvesztés büntetés felfüggesztését mellőzze az ítéltábla, egyben a Btk. 61., 62. §-ain alapuló közügyektől eltiltás mellékbüntetést is szabjon ki az egyéb rendelkezések helybenhagyása mellett.

[5] A vádlott védője az elsőfokú bíróság határozatának helybenhagyására tett indítványt azzal a tájékoztatással, hogy a vádlott jelenleg gyermeket vár.

[6] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a büntető eljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) 598. § (2) bekezdése alapján tanácsülésen bírálta el figyelemmel arra, hogy a vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag a Be. 583.

§ (3) bekezdés a) pontján alapul, és a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését sem az ügyészség, sem a vádlott vagy védője nem indítványozta.

[7] A bejelentett ügyészi fellebbezés nem alapos.

[8] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a korlátozott felülbírálatra figyelemmel a Be. 590. § (3) bekezdésében, (5) bekezdésében és (7) bekezdésében foglaltak szerint bírálta felül.

[9] Mindez azt jelenti, hogy az ügyészség a vádlottal szemben a jogorvoslatot kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentette be (mértékes fellebbezés), ezért a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését bírálta felül a Be. 590. § (3) bekezdésének megfelelően. A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik az úgynevezett szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésekre abban az esetben, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésekre is. [Be. 590. § (5) bekezdés a)-c) pont] Értelmszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél, azaz a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetőek meg.

[10] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a korlátozott felülbírálatra tekintettel a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezés kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be. Mértékes fellebbezésnél az elsőfokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[11] A tényállás érinthetetlensége miatt nem látott lehetőséget arra a Debreceni Ítéltábla, hogy a fellebbviteli főügyészség indítványa szerint a tényállást kiegészítse azzal, hogy a vádlott a konyhakéssel „kis-közepes” erővel szúrta, továbbá azzal, hogy összesen három szúrás érte a sértettet. Valójában a szúrások száma az ítéleti tényállásból egyértelműen következik, míg a kis-közepes erővel történő szúrás is következik a sérülésből és az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából is.

[12] Az ítéltábla a korlátozott felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást perrendszerűen folytatta le. Nem vétett ún. abszolút, az elsőfokú bíróság ítéletének szükségszerűen a hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést. [Be. 607. § (1) bekezdés, Be. 608. § (1) bekezdés] Ugyancsak nem észlelt az előzőekben fel nem sorolt olyan eljárási szabálysértést sem amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére vagy a büntetés kiszabására. súlyos az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező úgynevezett relatív eljárási hibát sem. [Be. 590. § (5a) bekezdés]

[13] Az ítéltábla megállapította, hogy az irányadó tényállásból a vádlott bűnösségére vonatkozó következtetés törvényes és a vádlott cselekményének jogi minősítése is kifogástalan. [Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja].

[14] A törvényszék a szükséges körben helytálló indokolást adott a jogi minősítést érintően, és helyesen alkalmazta a Kúriának az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. BJE határozatában foglalt iránymutatását. A vádlott szándéka a sértett bántalmazásakor testi sértés okozására irányult, az életveszélyes sérülés okozásának lehetősége a megtámadott testtájékra és a használt eszközre is figyelemmel felismerhető volt és ebbe belenyugodva cselekedett.

[15] A törvényszék ítéletének indokolását szükséges azonban kiegészíteni azzal, hogy a bíróságnak állást kellett foglalni a Btk. 2. §-a alapján abban, hogy a cselekmény elkövetésekor vagy elbírálásakor irányadó büntető törvény szerint bírálta-e el a vádlott cselekményeit. Figyelemmel arra, hogy az elbíráláskor hatályos Büntető törvénykönyv alapján sem lehetne a bűncselekményt enyhébben elbírálni, helyesen járt el a törvényszék, amikor az elkövetéskori jogszabályt alkalmazta.

[16] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket feltárta, azokat a szükséges körben elemezte is. Az általa kiszabott büntetés törvényes, egyben szükséges a büntetésnek a Btk. 79. §-ában foglalt céljainak eléréséhez. Ki kell azonban emelni, hogy a bűnösségi körülményeket egymással egybevetve összefüggésükben kell értékelni, és nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. [Kúria 56. BK. vélemény I.-i rész (7) bekezdés] Az egyébként gyermekét váró vádlottal szemben alkalmazott végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés - különösen a sértetti megbocsátás tényére is figyelemmel – kétségtelenül méltányos, de elégséges szankció.

[17] A Btk. 80. § (2) bekezdése nem érinti a Btk. 80. § (1) bekezdésének rendelkezését, vagyis a bíróságnak a büntetést a törvényben írt kereteken belül, az egyéniesítés követelményét alapul véve kell kiszabni tetterányosan, a középértéktől eltérő büntetés kiszabását akkor kell megindokolni, amennyiben az eltérés jelentős (BH2001.354.). Jelen esetben a törvényszék az irányadó középértéktől a vádlott javára jelentősen eltért, azonban ennek indokait ítéletének indokolása tartalmazza. A Btk. 80. § (2) bekezdése a büntetőjogi szankció rendszer egyetlen elemére a szabadságvesztésre, ezen belül is kizárólag a határozott ideig tartó szabadságvesztésre vonatkozik, és az adott büntetési nem konkrét mértékének megállapításához ír elő a jogalkalmazó számára kötelező jelleggel egy figyelembe veendő szempontot. Ebből már önmagában is az következik, hogy a hivatkozott rendelkezés nem érinti az általános bünteteskiszabási elveket és nem zárja ki azt, hogy a bíróság az irányadó egyedi ügyben felderített különös körülményeket a törvénynek és a bírói gyakorlatnak megfelelően belátása szerint értékelje, mérlegelje (13/2002. (II.20.) AB határozat III.1.3.).

[18] A végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabására tekintettel kiegészíti a Be. 564. § (4) bekezdés a) pontja körébe eső indokolást az ítéltábla a Kúria 55. BK véleményére történő utalással. A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztéséről a bíróság ugyanis a Btk. 85. §-ának rendelkezései alapján, a súlyosító és enyhítő körülményeket, valamint a Btk. 80. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, és e helyütt is érvényesülő bünteteskiszabási elveket figyelembe véve dönt.

[19] Az említett körülmények és a büntetési célok érvényesülése között szoros kölcsönhatás van. Következésképpen a bíróság szem előtt tartotta, hogy a szabadságvesztés végrehajtásnak felfüggesztése nem kerülhet ellentétbe az általános megelőzés követelményével. Előtérbe kerül azonban az egyéni megelőzés. A büntetés végrehajtásának felfüggesztésére – a Btk. 85. §-ának (1) bekezdése szerint – „különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel” kerülhet sor. A próbaidő hosszabb tartamának meghatározásakor figyelemmel volt a törvényszék a Kúria 55. számú BK véleményének II/3. pontjában írt iránymutatásra, azonban külön is szükséges kiemelni, hogy a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztése már önmagában is az egyéni megelőzés szempontjait messzemenőkéig figyelembe vevő méltányos döntést jelentett, így annak további csökkentése fel sem merülhetett.

[20] A törvényszék törvényesen döntött az egyszerűsített felülvizsgálatra tartozó kérdésekben is, mint a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megállapításáról, a bűnügyi költségről, elkobzásról, de helyesek a lefoglalás megszüntetésével kapcsolatos rendelkezések

is. A törvényszék ítélete [27] bekezdésében nyilvánvaló elírás miatt tévesen szerepel az „elkövét eszközének” azonosításával összefüggésben lefoglalt tárgyakról történő rendelkezés indokolása, ezért azt „az elkövetés” eszközére javítja az ítéltábla.

[21] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokainál fogva a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

Debrecen, 2023. január 11.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Nagy Éva sk. bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 8.B.60/2021/84. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.675/2022/7. végzése által a mai napon jogerős.

Debrecen, 2023. január 11.

Dr. Elek Balázs sk.
tanács elnöke